

СҮХБААТАР АЙМГИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ХЭЛТЭС

СҮХБААТАР АЙМГИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ХЭЛТСИЙН 2025 ОНЫ ЭХНИЙ ХАГАС ЖИЛИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ТАЙЛАН

2025 он

АГУУЛГА

- 1. НЭГЖИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**
- 2. НЭГЖИЙН ДОТООД ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА**
- 3. БИЧИГ ХЭРЭГ ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР**
- 4. СУРГАЛТ СУРТАЛЧИЛГААНЫ ЧИГЛЭЛЭЭР**
- 5. ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ЧИГЛЭЛЭЭР**
- 6. АРХИВЫН АЖЛЫН ЧИГЛЭЛЭЭР**
- 7. ЭД ХӨРӨНГӨ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР**
- 8. ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР**
- 9. ИРГЭНИЙ УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР**
- 10. САНХҮҮ БҮРТГЭЛИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР**
- 11. МЭДЭЭЛЭЛ ТЕХНОЛОГИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР**

НЭГ. НЭГЖИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Тус хэлтэс нь өөрийн үйл ажиллагааны үндсэн чиг үүргийг орон нутагт хэрэгжүүлэх, Монгол Улсын Засгийн Газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөр, урт дунд хугацааны бодлогын баримт бичгүүд, үндэсний хөтөлбөр, байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, бусад дэд төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний биелэлт, Монгол улсын хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж буй хуулиуд, улсын бүртгэлийн байгууллагын үйл ажиллагааг зохицуулсан багц хууль, холбогдох журмуудын хэрэгжилтийг тус тус хангахад чиглэн ажиллалаа.

Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг “Аргачлал загвар батлах тухай” Монгол Улсын Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын даргын 2020 оны 100 дугаар тушаалыг үндэслэн “Байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулах, гүйцэтгэлийн зорилт, шалгуур үзүүлэлтийг тогтоох, тайлан гаргах журам”-ын дагуу төлөвлөгөөг Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөтэй уялдуулан, арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт бүрийг тодорхой хугацаанд биелэгдэхээр төлөвлөн боловсруулж, тогтоосон хугацаанд Улсын бүртгэлийн ерөнхий газарт хүргүүлж батлуулсан.

2025 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг 7 зорилт, 25 арга хэмжээ 38 ажил үйлчилгээний хүрээнд боловсруулан Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргаар, нэгжийн төрийн жинхэнэ албан хаагчийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг хэлтсийн даргаар тус тус хянаж батлуулан, хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.

ХОЁР. НЭГЖИЙН ДОТООД ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

“Тэрбум мод” хөдөлгөөний хэрэгжилтийг хангаж, бүх нийтээр мод тарих үндэсний өдрөөр Сүхбаатар аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь гэр бүлийн бяцхан гишүүдийн хамтаар 150 ширхэг хайлаас модыг байгууллагынхаа гадна талбайд шинээр тарив. Мөн өмнө тарьсан мод бутынхаа 10%-ийг нөхөн тарьж, засч хэлбэржүүлэлт хийн арчилж, хаврын цэнэг усалгааг хийж гүйцэтгэлээ.

Хууль зүй, дотоод хэргийн сайдын санаачилсан “ХАМГИЙН ЧУХАЛ НЬ” эрүүл мэндийн зорилтот аяны 7-р ээлж СҮХБААТАР АЙМАГТ 2025.05.17-2025.05.19-ний өдрүүдэд ажиллаж, тус аймагт ажиллаж, амьдарч байгаа ХЗДХЯ-ны харьяа агентлаг байгууллагуудын ажилтан алба хаагч, тэдний гэр бүлийнхний өвчлөлийг эрт оношлох, халдварт бус өвчний эрсдлийг тодорхойлох, тандалт хийх, эрүүл мэндийн боловсрол олгох зэрэг эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг үзүүлж ажилласан. Тус үзлэгт хэлтсийн 25 албан хаагч тэдний гэр бүлийн насанд хүрсэн 1 гишүүнийг оролцуулаад нийт 46 хүнийг үзлэг, шинжилгээнд хамрагдууллаа.

Монгол улсын ерөнхийлөгчийн санаачлан хэрэгжүүлж буй “Эрүүл Монгол хүн үндэсний хөдөлгөөн”-ийг улсын хэмжээнд идвэхитэй амьдралын хэвшлийг дэмжих аяны хүрээнд “Илүүдэл жингүй эртэч Сүхбаатарчууд” уриан дор бүх нийтийн гүйлтийг уламжлалын дагуу хувиарт өдрөө буюу 2025.05.17 ны Бямба гарагийн өглөө 7:00 цагт Сүхбаатарын талбайд хамтран зохион байгууллаа. Гүйлтийн үеэр салбар дундын хамтын оролцоог нэмэгдүүлэх, иргэд олон нийтийг биеийн тамир спортоор хичээллэхийг уриалах, оролцогчид витаминжуулалт хийх, байгууллагын үйл ажиллагааг сурталчилах зэрэг албан хаагчдыгхаа эрүүл мэндэд анхаарах, чөлөөт цагийг зөв болвсон өнгөрүүлэхэд чиглэгдсэн арга хэмжээнүүдийг авч хэрэгжүүллээ. Тус үйл ажиллагааг Биеийн тамир ёдортын газар, Нийгмийн даатгалын хэлтэс, 3-р цэцэрлэг, Хас банк зэрэг албан байгууллагуудтай хамтран зохон байгууллаа.

Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүний эрхийг хангах төлөвлөгөөг боловсруулж хэлтсийн даргаар батлуулан хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Төлөвлөгөөнд тусгагдсан гол ажлуудаас дурьдвал Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд улсын бүртгэлийн үйлчилгээг үзүүлэхдээ дараалалгүйгээр, тусгайлан үзүүлж, зөвлөгөө мэдээллийг өгч ажиллаж хэвшсэн төдийгүй харааны шил байршуулж өгсөн.

2025 он гарсаар хөгжлийн бэрхшээлтэй, өндөр настай нийт 8 иргэнд гэрээр очин улсын бүртгэлийн үйлчилгээг үзүүлсэн байна. Мөн Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газартай хамтран 2 иргэний гэрлэлтийг бүртгэлийг хорих ангид нь очиж бүртгэсэн.

Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 144.2-д заасны дагуу тус хэлтэст эмнэлгийн онош С-24.1 заалтаар хөдөлмөрийн чадвараа 70 хувь алдсан албан хаагч ажилладаг.

Тус хэлтсийн Түмэнцогт сумын бүртгэгчийн хүүхэд хөгжлийн бэрхшээлтэй бөгөөд ар гэрийн асаргаанд байдаг тухайн албан хаагчдад гэрээсээ, зайнаас, бүтэн бус цагаар ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэх боломжийг бий болгон ажиллаж байна

ГУРАВ. БИЧИГ ХЭРЭГ ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР

1. Хэлтсийн үндсэн үйл ажиллагаанд хамаарах чиглэлээр

Тус хэлтэс нь 2025 онд хийж хэрэгжүүлэх ажлын төлөвлөөг гарган 14 зорилт арга хэмжээг төлөвлөн хэлтсийн даргаар батлуулж ажиллаа. Төлөвлөгөөний биелэлт 95 хувийн гүйцэтгэлтэй биелэгдсэн.

2025 оны эхний хагас жилд ERP программаар дамжуулан дээд газар болон бусад агентлаг албадаас 254 албан бичгийг хүлээн авч бүртгэл хөтлөн албан хэрэг хөтлөлтийн программд хариуцсан албан хаагчид руу шилжүүлж хариу хүргүүлэх албан бичигт байнгын хяналт тавин хугацаанд нь хариуг хүргүүлэн илгээх тал дээр онцгой анхааран ажиллаж байна. Мөн 193 албан бичгийг дээд газар болон холбогдох байгууллага руу илгээсэн байна.

Өргөдөл гомдлын мэдээг сар, улирлын мэдээг гарган УБЕГ руу илгээж ажиллаж байна. Хугацаа хоцроосон буруу зөрүүтэй гаргасан мэдээлэл байхгүй болно. 2025 он гарсаар албан хаагчид болон аж ахуй нэгж, иргэнээс нийт 10 өргөдлийг хүлээн авч бүртгэн хуулийн хугацаанд нь шийдвэрлүүлсэн байна.

Хэлтсийн даргын зөвлөл болон хамт олны нийт 6 хурлыг тэмдэглэл хөтөлж бүртгэн баталгаажуулсан.

16 албан хаагчийн давхардсан тоогоор 30 гаруй чөлөөний хуудсыг бүртгэн хөтөлж хэлтсийн даргаар батлуулан чөлөө зөвшөөрлийг бүртгэсэн.

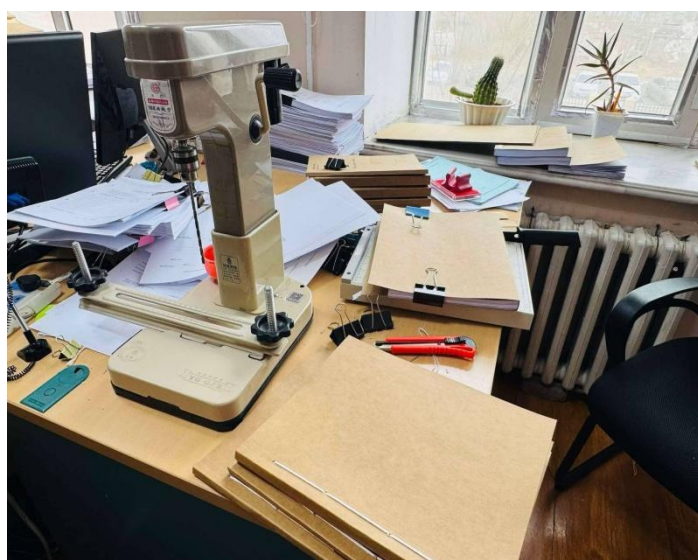
Хэлтсийн даргын боловсон хүчний болон үйл ажиллагаанд хамаарах 26 тушаалыг бүртгэн албан хэрэг хөтлөлтийн стандартын дагуу хэвлэмэл хуудсанд буулган баталгаажуулж тушаалын хэрэгжилтэд тогтмол хяналт тавин ажиллаж байна.

Монгол хэлний тухай хууль, Засгийн газрын 2020 оны 96 дугаар тогтоолын дагуу 2025 оны 01 дүгээр сараас эхлэн албан хэрэг хөтлөлтийг крилл болон үндэсний хос эгшигээр хослуулан бичихтэй холбогдуулан тус хэлтэс нь 2025 оны 01 дүгээр сараас эхлэн

албан бичиг, болон захирамжлалын бичгийг крилл болон хос бичгээр хослуулан бичиж хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.

Мөн Монгол Улсын ерөнхийлөгчийн тамгын газрын дэргэдэх Хэлний бодлогын 5 гишүүн Сүхбаатар аймагт 2025 оны 04 сард ирж ажиллан 5 агентлаг албадыг түүвэрлэн шалгах удирдамжийн дагуу тус хэлтэс шалгагдаж дээрх хуулийн хэрэгжилт болон хос бичгээр бичих шалгуур үзүүлэлт хэрхэн бичиж байгаа эсэхэд хяналт шалгалтын үйл ажиллагааг явуулсан. Үүнд тус хэлтэс хангалттай сайн үнэлэгдсэн.

Албан хэрэг хөтлөлтийн улсын үзлэг 2025 оны 3 дугаар улиралд явагдахтай холбоотой хэлтсийн даргын 2025.01.06-ны өдрийн А/02 тоот тушаалаар улсын үзлэгт бэлтгэх ажлын хэсгийг 7 гишүүнтэйгээр байгуулж ажлын хэсгийн удирдамж гарган 2009-2024 оны баримтад нэг бүрчлэн нягтлан шалгалт хийж нийт 2009-2024 оны 180 гаруй баримтыг ангилж цэгцэлж янзаллаа.

Мөн 2003-2024 оны санхүүгийн баримтыг нягтлан бодогчоос авч тухай тухай онд нь байрлуулах ажлыг хийж гүйцэтгэлээ. Санхүүгийн баримтыг архивт байрлуулахтай холбоотой тавиур шүүгээ хүрэлцээгүй байсныг байгууллагын архив шинээр тавиур хийж шалны хуулдаасыг сольж өрөөний өнгө үзэмжийг сайжрууллаа.

2. Сургалт сурталчилгааны чиглэлээр

2025 оны эхний хагас жилд архив албан хэрэг хөтлөлтийн чиглэлээр 3 удаагийн сургалтад амжилттай хамрагдлаа Үүнд:

1. Архивчдын хөгжил сургалт, арга зүйн төв болон аймгийн ЗДТГ-ын газрын архивын тасгаас зохион байгуулсан “Албан хэрэг хөтлөлтийн 20 цагийн мэргэшүүлэх сертификаттай сургалт /2025.01.30/
2. Монгол улсын Ерөнхийлөгчийн Тамгын газрын хэлний бодлогын зөвлөлөөс зохион байгуулсан Крилл монгол бичгийг хослуулан бичих арга зүй сэдэвт сургалт 2025.04.14
3. Архив албан хэрэг хөтлөлтийг сургалтын Монсэгү ХХК болон АЗДТГ-ын архивын тасагтай хамтран зохион байгуулсан “Байгууллагын архив, албан хэрэг хөтлөлт” сэдэвт 0,5 кредитын чадавхжуулах сертификатай сургалтад /2025.06.05-06/ тус тус амжилттай хамрагдлаа.

ДӨРӨВ. СУРГАЛТ СУРТАЛЧИЛГААНЫ ЧИГЛЭЛЭЭР

Сүхбаатар аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн 2025 оны Сургалтын төлөвлөгөөг боловсруулан 2025 оны 02 дугаар сарын 18-ны өдрийн А/04 тоот тушаалаар батлуулж ажиллалаж байна. Тус хэлтэс нь эхний хагас жилийн байдлаар танхимын болон цахим байдлаар нийт 20 сургалтанд албан хаагчид хамрагдаад байна.

Мөн онцгой байдлын тухай хуулийн хэрэгжилтийг ханган ажиллах хүрээнд 16. 2025.04.29-нд Сүхбаатар аймгийн Онцгой байдлын газраас Гал түймэр, гамшиг ослоос урьдчилан сэргийлэх, гал унтраах анхан шатны багаж хэрэгсэл ашиглах, эрсдэлийг бууруулах чиглэлээр танхимийн болон дадлага сургалтыг хийж ажиллав.

КОИСА Олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллагын дэмжлэгээр хэрэгжүүлж буй “Монгол улсын бүртгэлийн системийн дижитал чадамжийг бэхжүүлэх хөтөлбөр (2023-

2025)-ийн 3 дахь ээлжийн сургалтад тус хэлтсийн даргын албан үүргийг түр орлон гүйцэтгэгч Ц.Мөнхчимэг нь хамрагдаж, БНСУ-д 14 өдрийн хугацаанд адил чиг үүргийг хэрэгжүүлэгч байгууллага болох БНСУ-н Шүүхийн байгууллагын үйл ажиллагаатай танилцаж, дадлага туршлага хуримтуулан, Монгол улсын бүртгэлийн байгууллагын цаашид авч хэрэгжүүлэх хэрэгцээ шаардлага үүсээд байгаа арга хэмжээг тодорхойлон, түүнийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний төслийг багаар боловсруулалцаж ажиллаа.

ТАВ. ХЯНАЛТ ШАЛГАЛТЫН ЧИГЛЭЛЭЭР

1. Бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих

Сүхбаатар аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтэсийн хяналтын улсын байцаагч Б.Одонзул миний бие Улсын бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хяналт шалгалт хийх журмын 6 дугаар зүйлийн 6.1.1-д заасан урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтыг 2025 оны нэгдүгээр улиралд Улсын бүртгэлийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг нэмэгдүүлэх, тэлэх, улмаар сумдын улсын бүртгэгчдэд эд хөрөнгийн эрхийн болон хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл хөтлөх эрх олгогдсонтой холбоотойгоор эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг шинээр 7 суманд хүргэж эхэлсэн бөгөөд эдгээр сумдын бүртгэлийн үйл ажиллагаанд хяналт тавин ажиллаа.

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл: Тус сумд нь 2025 оны нэг дүгээр улиралд эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн 168 ширхэг бүртгэл хөтөлсөн байх бөгөөд тус бүртгэлийн 72 ширхэг бүртгэлд хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэлээ. Хяналт шалгалтын явцад 9 бүртгэлд зөрчил илэрсэн байх бөгөөд

- ✓ 2 бүртгэлийг хяналтын улсын байцаагчийн №1348 тоот дүгнэлтээр зөрчилийг арилгуулав.
- ✓ 6 бүртгэлийн зөрчилийг хяналт шалгалтын явцад алдааг залруулав
- ✓ 1 бүртгэл барьцааны гэрээнд бүртгэлтэй байх бөгөөд барьцааны гэрээ дуусгавар болмогц хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлтээр зөрчилийг арилгах.

Хяналт шалгаттай холбоотойгоор нийтлэг илэрч буй зөрчил болон цаашид бүртгэл хөтлөх тал дээр анхаарвал зохих асуудлуудаар хэлтэсийн болон сумдын улсын бүртгэгч нарт сургалт зөвлөгөөг өгч ажиллав.

Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл: Шинээр хуулийн этгээдийн эрхийн улсын бүртгэл хөтлөж байгаа сумдын бүртгэгч нар нэгдүгээр улиралд 97 бүртгэл хөтөлсөн байх бөгөөд

- ✓ Төрийн бус байгууллагын тайлан-34
- ✓ Мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлт -21
- ✓ Лавлагаа-1
- ✓ Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлд шинээр бүртгүүлэх -39
- ✓ Татан буулгах хүсэлт -2 бүртгэгдсэн байна.

Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл хөтөлсөн сумдын 97 бүртгэлээс 15 бүртгэлийг шалгасан бөгөөд 2 зөрчил илэрсэнийг хяналт шалгалтын явцад залруулан ажиллаа.

Цаашид сар бүр нийт хөтөлсөн бүртгэлийн 10-аас доошгүй бүртгэлд хяналт шалгалт хийхээр төлөвлөн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусган ажиллаж байна

2. Зөрчил шалган шийдвэрлэх болон хялбаршуулсан журмаар шийдсэн зөрчил

2025 оны хагас жилийн байдлаар хяналтын улсын байцаагчийн 26 ширхэг дүгнэлт гаргасан байх бөгөөд бүртгэл хүчингүй болгох 2, нөхөн цахимжуулах 2, бүртгэлд нэмэлт өөрчлөлт оруулах 1, бүртгэлд засвар өөрчлөлт оруулах 1, гэрлэлт нөхөн бүртгэх 1, эрхийн улсын бүртгэл хаах 1, эрхийн улсын бүртгэл хүчингүй болгох 18 дүгнэлтийг гарган бүртгэл үнэн зөв байх зарчмыг баримтлан ажиллаж байна.

“Бүртгэлийн зөрчилөөс урьдчилан сэргийлэхэд анхаарах асуудлууд” сэдэвт сургалтыг хэлтсийн төвийн албан хаагчидад танхимаар сумдын улсын бүртгэгч нарт цахимаар хийв.

Мөн хялбаршуулсан журмаар шалган шийдвэрлэсэн 138 зөрчил байх бөгөөд 3.380,000 / гурван сая гурван зуун наян мянга / төгрөгийн мөнгөн торгуулийг улсын төсөвт төвлөрүүлээд байна.

Сумдын улсын бүртгэгч нарт иргэний үнэмлэхийн 18, 25, 45 насны сунгалт хийлгэж буй иргэдийг зөрчлийн хууль зөрчигдөхөөс сэргийлэн төлөвлөгөөг гаргуулан ажиллаа.

Мөн хуулийн этгээдийн мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлийг хуулийн хугацаанд бүртгүүлэх, төрийн бус байгууллагын тайланг хуулийн хугацаанд хүлээн авах зэрэг ажлуудыг Хуулийн этгээдийн эрхийн улсын бүртгэгчтэй хамтран зохион байгуулж утсаар ярих болон цахим хэлбэрээр мэдээ мэдээлэлийг түгээн ажиллаа.

3. Мэдлэг ур чадвараа дээшлүүлэх.

Хэлтэс болон бусад байгууллагуудаас зохион байгуулсан сургалтуудад идвэхитэй суралцаж энэ оны эхний хагас жилийн байдлаар нийт 7 сургалтад хамрагдаад байна. Мөн удирдлагын академийн богино хугацааны сургалтад суухаар төлөвлөн Улсын бүртгэлийн ерөнхий газар санал хүсэлтээ хүргүүлээд байна.

4. Статистик болон зөрчлийн тоон мэдээ тайлагнах:

Сар бүрийн статистик тоон мэдээ болон зөрчлийн мэдээг zurhliin.san@burtgrl.gov.mn хаягаар тогтоосон хугацаанд нийт 5 удаа хүргүүлээд байна. 2025 оны 5 дугаар сарын байдлаар Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл, Иргэний улсын бүртгэл, Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр хяналтын улсын байцаагчийн нийт 26 дүгнэлтийг гаргасан бөгөөд гаргасан бүх дүгнэлтийг хяналт шалгалт зөрчлийн нэдсэн санд бүртгэн нотлох баримтын хамт цахимжуулан ажиллаж байна.

ЗУРГАА. АРХИВЫН АЖЛЫН ЧИГЛЭЛЭЭР

Иргэний улсын бүртгэлийн архивын чиглэлээр

2025 оны хагас жилийн байдлаар иргэний бүртгэлийн архивын санд 76673 хувийн хэрэг хадгалагдаж байна. Бусад аймаг нийслэлээс 150 иргэн, 130 хүүхдийн хувийн хэрэг болон биеийн давхцахгүй өгөгдлийн ИУБ-31 маягт 667 ширхэгийг галиглан хувийн хэргийн санд байршуулсан.

ИУБ31 маягтын А талыг улсын бүртгэлийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллагын иргэний бүртгэлийн асуудал хариуцсан нэгжид, иргэний үнэмлэхний хугацаа сунгалт ИУБ31 маягтын А талыг Улсын бүртгэлийн төв архивын Иргэний баримтын архивт нэрийн үсгийн эхээр галиглан, дагалдах хуудсын хамт хүргүүлж байна.

Архивын фондоос 80 иргэний хувийн хэрэг болон журнал,хаатр-1 маягт, хаатр-11, ИУБ-11 маягтуудыг татан авч шалгаж цахимжуулж зөрчлийг арилгасан байна.

Сар болгоны 25 өдрөөр тасалбар болгон мэдээ тайлангаа тогтмол гаргаж өгдөг.

Шинээр цахим үнэмлэх авах 2000, 1980, 2009 оны **429** ИУБ11 маягтуудыг программд шалгаж өөр аймаг, хотод ИШБ-д хамрагдсан **257** ИУБ11 маягтуудыг тухайн аймаг, хотод шилжүүлэв. Нөхөн бүртгэлээр **8** иргэний хувийн хэргийг /ИУБ11, ИУБ15/ маягтуудыг журнал хувийн хэргийн лавлагааг үндэслэн иргэний улсын бүртгэгчээр бүрдүүлэн хувийн хэрэгт байршуулсан.

Улсын бүртгэлийн салбарын үйл ажиллагааны явцад бий болсон баримт бичгийн хадгалах хугацааны жагсаалтаар хадгалах хугацаа нь дууссан хадгаламжийн нэгж буюу хуудас баримт бичгүүдийг хэлтсийн дэргэдэх комиссын хурлаар хэлэлцэж баталсан шийдвэрийн дагуу Архивын ерөнхий газрын даргын 2023 оны А/91 дүгээр тушаал, Улсын бүртгэлийн хэлтсийн даргын 2025 оны 02 сарын 14-ны өдрийн А/03 тушаал, УБЕГ-ын даргын 2024 оны 12 сарын 18 өдрийн 9/16182 тоот зөвлөмж чиглэлээр салбарын үйл ажиллагааны явцад үүссэн баримт бичгийн хадгалах хугацааны жагсаалтаар хадгалах хугацаа дууссан баримт бичгүүд болон бусад материалуудыг жагсаалт гарган УБЕГ-ын ББНШАЗК-хүргүүлж баримт бичиг нягтлан шалгах комиссын бүрэлдэхүүнтэй устгах ажлыг зохион байгуулсан

Мөн 2025 оны хагас жилийн байдлаар иргэний бүртгэлийн архивын баримтуудаа тооллогод хамруулж дуусгасан байна. Үүнд.

- Архивын санд хадгалагдаж байгаа хувийн хэргийн тоо-76673
- Шинэчилсэн бүртгэлд хамрагдсан иргэн (16, 25, 45 нас)-29,475
- 16 наснаас доош насны хүүхдийн хувийн хэрэг (ИУБ-11 маягт)-29904
- Тодорхойгүй санд байгаа хувийн хэрэг-750,000
- Архивын санд хадгалагдаж байгаа нас баралт-11,188

Хуулийн этгээд эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн архивын чиглэлээр

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын даргын 2019 оны А/290 тушаалын хавсралтын Улсын бүртгэлийн эх нотлох баримт бичгийг архивт хадгалах журмын 4.5.1-нд заасны дагуу аймаг, дүүрэг дэх улсын бүртгэлийн хэлтэст бүртгэгдсэн эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн хувийн хэрэг болон улсын бүртгэлд бүртгэгдсэн эрхийн улсын бүртгэлийн эх нотлох баримт бичгийг бүртгэл хийснээс хойш ажлын 1 өдөр, анхны бүртгэлийг ажлын 5 хоногийн дотор гэсэн журмыг үндэслэн улсын бүртгэгч нараас мэдүүлэг, нотлох баримт, анхны бүртгэлийг архивт хүлээн авч ажиллалаа.

Улсын бүртгэлийн хэлтсийн даргын тушаалыг үндэслэн хавсралтад заасан нэр бүхий хуулийн этгээдүүдийн хүчингүй болон 12 тамга тэмдэгийг хураан авч устгалд оруулаад байна.

Хураан авсан тэмдэгүүдийг устгал хийх явц

Төрөөс хувьчилсан газрын өмчлөх эрхийг анх удаа бүртгэсэн 151 хувийн хэрэг, үл хөдлөх эд хөрөнгийн анхны бүртгэл 114, шинээр баригдсан орон сууц өмчлөх эрхийг анх удаа бүртгэсэн хувийн хэрэг 72, газрын баяжилт 486, хувийн хэргийг эмхэлж архивт байрлуулав.

Улсын бүртгэгч нарын өдөр тутмын хөтөлсөн бүртгэлийн эх нотлох баримтыг журамд заасан хугацаанд хүлээн авч хувийн хэрэгт баяжилтыг хийж ажиллав

ДОЛОО. ЭД ХӨРӨНГӨ ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР

Тус хэлтэс нь 2025 оныг “Төрийн албан хаагчын ёс зүй, хариуцлага, нийгмийн баталгааг дээшлүүлэх жил болгон ажиллаж байна.

Эд хөрөнгө хуулийн этгээдийн тасаг нь 2025 оны эхний хагас жилд Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр дараах үйлчилгээг үзүүллээ. Нийт мэдүүлэг-2669 хүлээн авч нийт 10930 хуудасыг цахим санд цахимжуулаад байна. Үүнд

- ✓ Шинээр баригдсан орон сууц өмчлөх эрхийг анх удаа бүртгэх – 72
- ✓ Газраас бусад үл хөдлөх эд хөрөнгө өмчлөх эрхийг анх удаа бүртгэх – 114
- ✓ Өмчлөх эрх шилжих гэрээ – 394
- ✓ Барьцааны гэрээ – 1725
- ✓ Түрээсийн гэрээ – 1
- ✓ Бүртгэлд өөрчлөлт оруулах – 126
- ✓ Лавлагаа хуулбар – 48
- ✓ Төрөөс хувьчилсан газрын өмчлөх эрхийг анх удаа бүртгэх – 151
- ✓ Өмчлөгчийн хүсэлтээр болон гэрээ хэлцэлээр бүртгэл салгасанаар шинэ бүртгэл үүсгэх - 5 тус тус бүртгээд байна.

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээнээс улс, орон нутгийн төсөвт татварын орлого 127,021,659 төгрөг, үйлчилгээний хөлс 29,884,224 төгрөг, улсын тэмдэгтийн хураамж 1,810,997 төгрөгийн орлогыг тус тус төвлөрүүлсэн байна.

"Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны 2025 оны төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж мөн 2025 оны 05 сарын 19-ны өдөр биелэлтийг УБЕГазарт хүргүүлсэн бөгөөд тус хэлтсийн 30 албан хаагчдаас Жендерийн үндэсний хорооны "Иргэд олон нийтэд зориулсан жендерийн цахим тест"-д 3 албан хаагч хамрагдаж гэрчилгээг аваад байна.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий хууль, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тухай хууль, хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн тухай хуулиудад нэмэлт өөрчлөлт оруулах хуулийн төсөлд санал хүргүүлсэн.

Иргэн, хуулийн этгээдийн хүсэлтээр үйлчилгээний танхимаар 37 лавлагаа, харин хууль хяналтын байгууллагын албан бичгээр үл хөдлөх эд хөрөнгийн захиран зарцуулах эрх түдгэлзүүлэх, цуцлах, сэргээхтэй холбоотой нийт 14 бүртгэл хөтөлж хариу албан бичгийг холбогдох лавлагаа, мэдээллийн хамт хууль, журмын дагуу олгоод байна.

Мөн хамрагдвал зохих танхимын болон цахим сургалтуудад идэвхитэй бүрэн хамрагдсан.

Хамтын ажиллагаа, бүртгэлийн үйл ажиллагааг сурталчлах, төрийн үйлчилгээг иргэнд ойртуулах зорилгоор байгууллагуудтай хамтран дараахь арга хэмжээг шинээр санаачлан зохион байгууллаа. Үүнд:

Улсын бүртгэгч Г.Оюунжаргал:

- Монголын Хуульчдын холбооноос жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулдаг иргэдийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах зорилготой хууль зүйн үнэгүй зөвлөгөө өгөх "Хуульчийн Про Боно өдөр-2025" өдөрлөгт Улсын бүртгэлийн хэлтэс оролцож

Иргэний улсын бүртгэл - 31

Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэл - 36

Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэл -27 хүнд Улсын бүртгэлийн чиглэлээр мэдээ мэдээлэл хүргэн ажиллаа.

- "Жендерийн эрх тэгш байдлыг хангах үндэсний хөтөлбөр"-ийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны 2025 оны төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж мөн 2025 оны 05 сарын 19-ны өдөр биелэлтийг УБЕГазарт хүргүүлсэн бөгөөд тус хэлтсийн 30 албан хаагчдаас Жендерийн үндэсний хорооны "Иргэд олон нийтэд зориулсан жендерийн цахим тест"-д 3 албан хаагч хамрагдаж гэрчилгээг аваад байна.

Улсын бүртгэгч С.Энхбаатар:

- Иргэдэд бүртгэлийн үйлчилгээг ойртуулан хүртээмжтэй хүргэх мэдээлэл өгөх зорилгоор Онгон, Түмэнцогт, Мөнххаан сумдад нээлттэй хаалганы өдөрлөг зохиож ажилласан ба Онгон суманд 2025 оны 02 дугаар сарын 6,7 нд ажиллаж нийт 80 хүнд зөвөлгөө өгч 28 иргэнд үл хөдлөх эд хөрөнгийн болон газрын гэрчилгээ олгосон. Мөн иргэний улсын бүртгэлийн чиглэлээр- 50 хүнд зөвөлгөө өгсөн.
- 2025 оны 04 дүгээр сарын 17, 18 нд Мөнххаан, Түмэнцогт сумдад ажиллаж нийт 130 иргэнд зөвөлгөө болон үйлчилгээ үзүүлж үл хөдлөх хөрөнгийн болон газрын гэрчилгээ 60 олгосон байна. Мөн иргэний улсын бүртгэлийн чиглэлээр 70 хүнд зөвөлгөө өгсөн.

НАЙМ. ХУУЛИЙН ЭТГЭЭДИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР

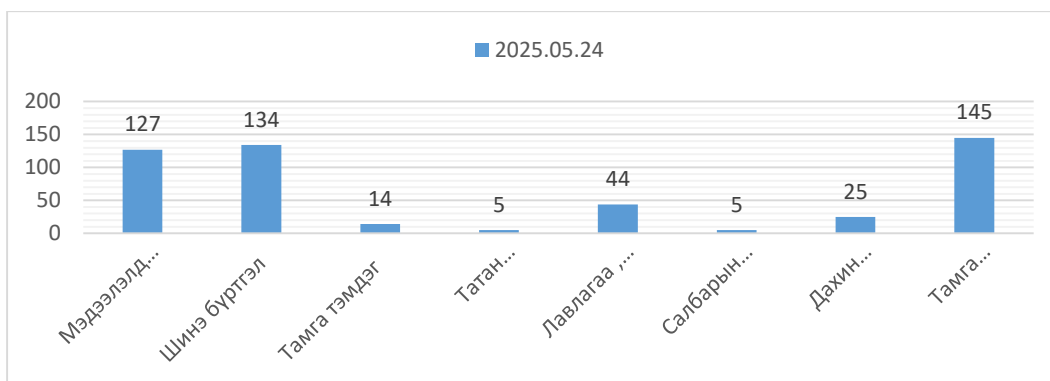
НЭГ. Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр:

2025 оны 01.01.-2025.05.24.ны хоорондох хугацаанд Хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн чиглэлээр дараах бүртгэлүүдийг хийж гүйцэтгэсэн.

Шинээр бүртгүүлсэн хуулийн этгээд 2025.05.24.ны байдлаар

2025 оны 05.24. ны байдлаар иргэн, хуулийн этгээдээс нийт-585 Татан буугдсан хуулийн этгээд-5, Үрэгдүүлсэн, ашиглах боломжгүй болсон улсын бүртгэлийн гэрчилгээг дахин бүртгэсэн - 25, Салбарын бүртгэл-5, Хуулийн этгээдийн мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлт-127, Хуулийн этгээдийн тамга, тэмдгийн хяналтын хуудас олгосон - 145, Хуулийн этгээдийн бүртгэлд хориг цуцалсан бүртгэл - 2, хориг сэргээсэн бүртгэл -1 Лавлагаа - 29, Хуулбар - 18 тус тус бүртгэгдсэн байна. Тус аймагт анх удаа дундын хоршооны бүртгэл хийгдсэн.

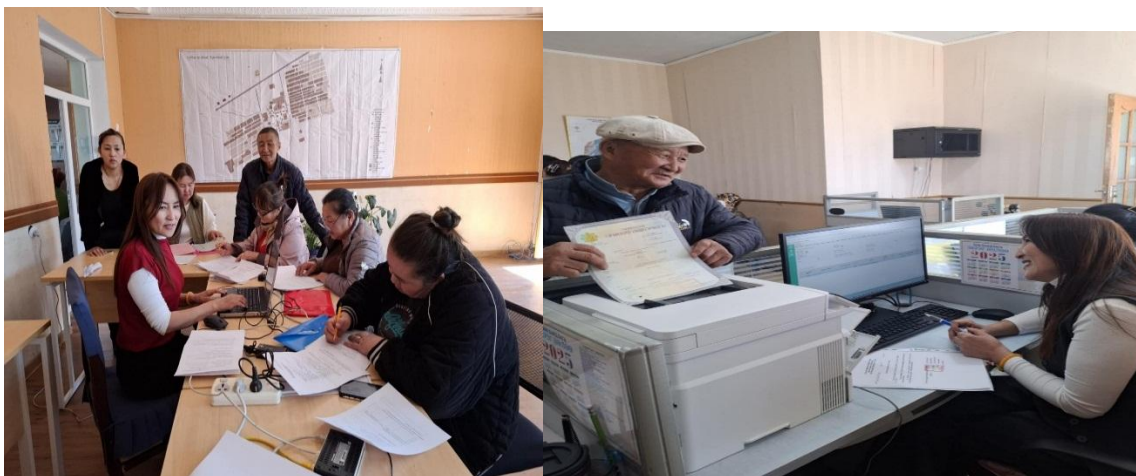
Төрийн бус байгууллагууд 2024 оны үйл ажиллагааны тайлангаа 02 сарын 15 өдрийн дотор улсын бүртгэлийн хэлтэст хүргүүлэх хуулийн хүрээнд сумын бүртгэгч нартай хамтран 69 хуулийн этгээдийн тайланг авч архивлан хүлээлгэн өгсөн.

Оноосон нэрийг цахимаар олгох үйлчилгээг E-business.mn портал төрийн үйлчилгээний хүсэлтийн бүртгэл хяналтын системээр ирсэн 913 нэрийг шүүж хариуг цахимаар хүргүүлэн татгалзсан нэрийн мэдээг 7 хоног бүр улсын бүртгэлийн ерөнхий газарт хүргүүлж байна.

Тус аймгийн Онгон суманд нээлттэй хаалганы өдөрлөгийг 2025.02.06-02.07.өдрүүдэд иргэний улсын бүртгэгч, эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэгч, ахлах

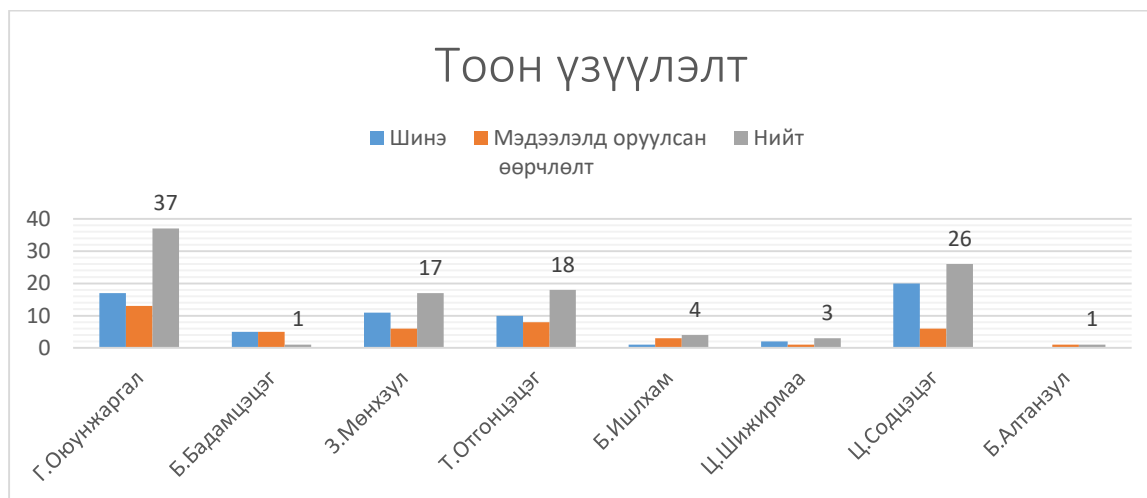
бүртгэгч нарын хамт зохион байгуулж хуулийн этгээдийн 7 хүсэлт гаргасан иргэдийн бүртгэлийг хүлээн авч шийдвэрлэсэн.

Хэлтсийн даргын 2025 оны 04.15-ны А/07 тоот тушаалаар Мөнххаан,Түмэнцогт суманд нээлттэй хаалганы өдрийг зохион байгуулах ажлын хэсэгт томилогдсон ажилласан. Хуулийн этгээдийн 11 хүсэлтийг хүлээн авч шийдвэрлэсэн.Мэдээлэлд оруулсан өөрчлөлт хөрөнгийн өөрчлөлтийн бүртгэлийг 10 хуулийн этгээдийн бүртгэл, 1 тэмдэг шаардлага хангахгүй хүчингүй болгож хяналтын хуудсыг олгосон. Нотлох баримтын шаардлага хангаагүй болон баримт бичгийн бүрдэл дутуу 25 иргэнд зөвлөмж мэдээллийг хүргэж ажилласан.

Алслагдсан 7 сумын эрх зүйч мэргэжилтэй улсын бүртгэгч мөн эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэгч 1 хуулийн этгээдийн улсын бүртгэлийн үйлчилгээг орон зай цаг хугацаа, төсөв хөрөнгийг хэмнэсэн үйлчилгээг үзүүлж байна.

Улсын бүртгэгч нарын бүртгэлийн тоон үзүүлэлт

Хуулийн этгээдийн бүртгэл хөтөлж байгаа сумдын улсын бүртгэгч нарт утсаар болон ажлын байрны дадлага сургалт заавар зөвлөмж өгч ажиллаж байна.

ЕС. ИРГЭНИЙ УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР

2025 оны мэдээллийн санг цэгцлэх ажлын хүрээнд гэрлэлт, төрөлт, нас баралтын бүртгэлийн бүртгэсэн огноо зөрүүтэй 2142 иргэний мэдээллийн сангийн алдааг тус тус засах ажил хийгдэж байна.

2025 онд тоон гарын үсгийн олголт 1783 иргэнд буюу аймгийн 16-аас дээш насны нийт иргэдийн 53,47 хувь нь хамраагаад байна.

Иргэний бүртгэлийн улсын ахлах бүртгэгч нарт мэдээллийн сангийн засвар өөрчлөлтийн эрх олгосон хугацаанд 0-16 насны хүүхдийн төрсний бүртгэлд нийт 45 иргэний мэдээлэлд нэмэлт өөрчлөлтийн бүртгэл оруулсан. Иргэний бүртгэлийн газраас нийт 14 удаагийн иргэний улсын бүртгэлтэй холбоотой зөвлөмж чиглэл ирсэнийг хэлтсийн болон сумдын бүртгэгч нарт дотоод группээр дамжуулан түргэн шуурхай хүргэж, ажилдаа мөрдлөг болгон ажиллахыг үүрэг болгон ажиллаж байна.

Иргэний улсын бүртгэлийн чиглэлээр хийж гүйцэтгэсэн ажлын тайлангаа сар бүрийн 27-ны өдөр 13 сум, хэлтсийн улсын бүртгэгч нарын хэмжээнд нэгтгэн УБЕГ-ын Улсын бүртгэгч Ж.Нарантуяад j.narantuya@burtgel.gov.mn хаягаар, иргэний бүртгэлийн чиглэлээр олгосон лавлагааны мэдээг сар бүрийн 26-ны өдөр 13 сум, хэлтсийн улсын бүртгэгч нарын хэмжээнд нэгтгэн Иргэний бүртгэлийн нэгдсэн архивын ахлах мэргэжилтэн Я.Мөнхтулга ya.munkhtulga@burtgel.gov.mn хаягаар мөн Иргэний бүртгэлийн тасгийн сар бүрийн тайланг p.enkhnar@burtgel.gov.mn хаягаар тус тус хүргүүлэн ажиллаж байна.

Хагас жилийн хүрээнд иргэний бүртгэлийн чиглэлээр тоон мэдээг аймгийн хэмжээнд нэгтгэвэл:

- ✚ Төрсний бүртгэлд 430 хүүхэд бүртгүүлснээс 237 нь эрэгтэй, 193 нь эмэгтэй,
- ✚ Гэрлэлтийн бүртгэл 62
- ✚ Гэрлэлт дуусгавар болсоны бүртгэл 23 бүртгэгдсэнээс захирааны журмаар 7, шүүхийн журмаар 18
- ✚ Монгол улсын иргэнд хүүхэд үрчлэлтийн бүртгэл 5
- ✚ Эцэг тогтоолтын бүртгэл 14
- ✚ Ургийн овог, эцэг/эх/-ийн нэр, өөрийн нэрээ сольсоны бүртгэл 14
- ✚ Нас барсны бүртгэл 137
- ✚ 16 нас хүрч иргэний үнэмлэхээ захиалсан бүртгэл 418
- ✚ Иргэний үнэмлэхний дахин олголт 270
- ✚ Иргэний үнэмлэхний 25,45 насны сунгалт 543
- ✚ Үндэсний энгийн гадаад паспорт захиалга 1464
- ✚ БНХАУ-д зорчих нэг удаагийн үнэмлэх олголт 11
- ✚ БНХАУ-д зорчих олон удаагийн үнэмлэх олголт 95
- ✚ Аймаг хотоос бүр мөсөн шилжин ирсэн 162
- ✚ Регистерийн дугаарын өөрчлөлтийн бүртгэл 2
- ✚ Аймаг доторх шилжилт хөдөлгөөн 475

Иргэний бүртгэлийн чиглэлээр олгосон лавлагааг нэгтгэвэл :

- ✚ Албан хэрэгцээнд 850
- ✚ Хууль хяналтын байгууллагад 145
- ✚ Иргэнд 1798
- ✚ Төрийн болон төрийн бусад байгууллагад өгсөн лавлагаа 0

Иргэний улсын бүртгэлийн мэдээллийн санд хагас жилийн байдлаар 5710 бүртгэлийн 11084 хуудас бүхий нотлох баримт цахимжаад байна. Үүнээс төрсний бүртгэл 1497, иргэний үнэмлэхний иуб-31 бүртгэл 2380, гадаад паспорт 1833 гэх мэт бүртгэлүүд дийлэх цахимжуулалтыг эзлэж байна.

Дэлхийн гэр бүлийн өдрийг тохиолуулан аймгийн Хүүхэд гэр бүл хөгжлийн газар, Хөдөлмөр халамж үйлчилгээний газартай хамтран 3 хосд гэрлэлтийн гэрчилгээ гардуулах арга хэмжээг амжилттай зохион байгуулсан.

Сүхбаатар аймгийн Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх газарт хоригдож буй иргэний гэрлэлтийн бүртгэлийг бүртгэсэн. Иргэний үнэмлэхний зураг засвараар нийт 923 иргэний зургийг зассан.

АРАВ. САНХҮҮ БҮРТГЭЛИЙН ЧИГЛЭЛЭЭЭР

Төсөв:

2025 оны 1-6 дугаар сарын төсвийн санхүүжилтээр 615,9 сая төгрөгөөр бүртгэлийн үйл ажиллагааг хэвийн явуулахад албан хаагчдын цалин нэмэгдэл, хоол унааны зардалд 403,7 сая төгрөгийг, НДШ-ийн зардалд 43,7 сая төгрөг, Байр ашиглалтын зардалд 16,0 сая төгрөг, Хангамж бараа материалын зардалд 5,7 сая төгрөг, Бусад зардалд 1,7 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Хэмнэлт 115,7 сая төгрөг байна. 6-р сарын Цалин болон НДШимтгэл, ХАОАТ-ын шимтгэл болон бусад гүйлгээг хийж амжаагүй тул хэмнэлтийн үлдэгдэлд өөрчлөлт орно. Тус хэлтсийн нэмэлт санхүүжилтийн дансанд Албан хаагчдын нэмэгдэл болох 12,4 сая төгрөг АЗДТГазраас Орон нутгийн нэмэгдэл төсөв орж ирсэн 12,3 сая төгрөгийн зардал гарсан байна.

2025 оны 1-6 -р сарын байдлаар тус хэлтэс нь улсын төсөвт бүртгэлийн үйл ажиллагаанаас олсон 52,6 сая төгрөг орсоноос 44,2 сая төгрөгийн орлогыг төвлөрүүлэн ажилласан байна. Үлдэгдэл 8,4 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээг дараа сарын 02-ны өдрийн дотор нэгтгэн гаргаж УУБЕГазрын Санхүү, аж ахуйн хэлтэст хүргүүлэн ажиллаж байна.

Улсын бүртгэгч нарын үнэт цаасны тайлан орлогын мэдээг сар бүрийн 25-наар тасалбар болгон авч нэгтгэсэн тайлан мэдээг дараа сарын 05-ны дотор УБЕГазрын Санхүү, аж ахуйн хэлтэст хүргүүлэн ажиллаж байна. Ажилтан албан хаагчдын НДШимтгэл төлөлтийн тайланг сар бүрийн 05-ны өдрийн дотор Аймгийн НДГазартай тооцоо нийлж баталгаажуулдаг. ХАОАТатварын тайланг улирал бүр аймгийн Татварын газартай тооцоо нийлж байна.

Санхүү, Аудитын чиглэлээр

2024 оны санхүүгийн аудитаар Аймгийн Төрийн аудитын байгууллагаар Түүвэрт хамрагдаж санхүүгийн үйлажиллагааг шалгуулж бүртгэл санхүүгийн зөрчилгүй ажилласан байна. Өмнөх оны Төрийн аудитын байгууллагын зөвлөмжийг 100% хуулийн хугацаанд хийж гүйцэтгэсэн байна гэж дүгнэсэн болно.

Шилэн данс:

2025 онд Улсын бүртгэлийн хэлтэс нь МУ-ын шилэн дансны нэгдсэн сайтад 171мэдээлэлийг байршуулах төлөвлөгөөтэй ажиллаж байна. Урсгал санхүүжилтийн нийт 520,0 сая төгрөгийг шилэн дансны сайтад байршуулан ажилласан байна.

Мэдээлэлийг хуулийн хугацаанд , шаардлага хангасан мэдээлэлийг цаг алдалгүй тухай бүр байршуулж хэвшсэн байна.

2025 оны 06-р сарын 09-ны байдлаар 76 мэдээлэл байршуулах ёстой бүх мэдээлэлийг хуулийн хугацаанд үнэн зөв байршуулан ажилласан байна.

Хугацаа хоцорсон болон байршуулаагүй мэдээлэл байхгүй болно. 2025 оны шилэн дансны мэдээлэлийг 100% байршуулан ажиллах төлөвлөгөөтэй ажиллаж байна.

2024 онд УБХэлтэс нь шилэн дансны мэдээлэлийг 100% байршуулан ажиллсан.

Тухайн онд зэрэг дэвийн нэмэгдэл, Унаа хоолны нэмэгдэл, аймгаас Орон нутгийн нэмэгдэл сар бүр 10% эдгээр нэмэгдлийг цаг тухай бүр ньхүний нөөцийн системд улиралд 30% иар бүртгэн албан хаагч бүрт олгож байна.

МУЗГ-ын тогтоолоор үндсэн цалингийн шинэчлэлтийг хийсэн.

Таван жилийн тэтгэмж урамшуулалттай холбоотой албан хаагчдын нийт ажиллсан жил болон бусад мэдээлэлийг нарийн судалж хүний нөөцийн системд оруулсан байна.

АРВАН НЭГ. МЭДЭЭЛЭЛ ТЕХНОЛОГИЙН ЧИГЛЭЛЭЭР

Сүхбаатар аймгийн УБХ-ийн тоног төхөөрөмжийн өдөр тутмын хэвийн үйл ажиллагааг хангах зорилгоор дотоод сүлжээ, интернэт сүлжээ, бүх албан хаагчид, сумдын бүртгэгч нарын компьютер, принтер, каноны хэвийн үйл ажиллагаанд байнгын бэлэн байдалыг ханган тухай бүрт нь засаж сэлбэн, шинээр сольж ажиллаж байна. Улиралд 1 удаа хэлтсийн албан хаагчдын суурин болон зөөврийн компьютеруудын тоос тоосонцорыг цэвэрлэн ажиллаж байна. 2025 оны хагас жилийн байдлаар хэлтсийн хэмжээнд ашиглагдаж буй техник, тоног төхөөрөмжид давхардсан тоогоор нийт 12 удаа засвар үйлчилгээг хийсэн. Ашиглагдаж буй тоног төхөөрөмжүүд хэвийн ажиллаж байна.

Улсын бүртгэлийн ерөнхий газрын зүгээс программ хангамж болон техник хангамжийн шинэчлэл, сайжруулалтын ажлыг байнга хийдэг бөгөөд “Улсын бүртгэлийн байгууллагын дэд бүтцийг хөгжүүлэх замаар иргэдэд төрийн үйлчилгээг цахим хэлбэрээр хүргэх төсөл”-ийн хүрээнд бүртгэлийн мэдээллийн технологийн тоног төхөөрөмжийн шинэчлэл, анхан шатны нэгжүүдийн тоног төхөөрөмжийг бүрэн шинэчлэх зэрэг ажлуудыг тогтмол хийдэг. БНСУ-ын олон улсын хамтын ажиллагааны байгууллага буюу КОЙКА-гийн буцалтгүй тусламжаар аймгийн 13 сумын улсын бүртгэгч нарт компьютер 13 ширхэг, 3 үйлдэлт принтер 13 ширхэг, хурууны хээ уншигч 13 ширхэг, зургийн аппарат 13 ширхэг зэрэг тоног төхөөрөмжийг иж бүрэн шинэчилсэн бөгөөд тус бүрийн тоног төхөөрөмжийн системийн хэвийн үйл ажиллагааг ханган программ хангамж зэргийг бүрэн суулган ажиллах нөхцөлийн бүрдүүлэн ажиллаж байна.

Зураг 1. Бүртгэлийн үйл ажиллагааг хивийн үзүүлж буй байдал

Хэлтсээс зохион байгуулсан үйл ажиллагаа болон УБЕГазраас зохион байгуулсан мэдээ мэдээлэл, санхүү хүний нөөц, сарын бүрийн тоон мэдээлэл, өргөдөл гомдлын мэдээлэл, имфографик мэдээлэл, видео мэдээ зэргийг цаг тухай бүрт нь www.gov.mn/mn/organization/sukhubh www.sukhbaatar.burtgel.gov.mn www.facebook.com/suburtgel гэсэн цахим хуудаснаа нийтлэн ажиллаж байна.

Төрийн байгууллагын үйл ажиллагааны ил тод, нээлттэй байдлыг хангах, авлига, хүнд суртлыг бууруулах "Шил" ажиллагааны хэрэгжилтийн талаарх www.shilen.gov.mn сайтад нийтэд нээлттэй мэдүүлэх 38 төрлийн мэдээллийг байршуулах тайланг 1-р улиралд 99,9% тай үнэлүүлсэн. 2 дугаар улирал 2025.06.30 нд дүгнэгдэнэ.

Тус хэлтэс нь 2023.05.01 өдрөөс эхлэн хуучин Мэргэжлийн хяналтын газрын байранд шилжин нүүн орсонтой холбогдуулан хэлтсийн дотоод сүлжээг Мэдээлэл холбоо сүлжээ ТӨК, интернэтийн UNIVISION LLC сүлжээ тасалдалгүй хэвийн үйл ажиллагааг ханган ажиллаж байна. Хэлтсийн ажилтан албан хаагчидын дотоод сүлжээ болон интернэтийн сүлжээг шинээр татан ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлсэн. Хэлтсийн дотоод сүлжээний аюулгүй байдлыг хангах хүрээнд илүү ашиглах шаардлагагүй сүлжээний кабел утасгүй эмх цэгцтэй шинээр ил гарсан утсуудыг бүрэн далдалсан. Сүхбаатар аймгийн 13 сум, хэлтсийн хэмжээнд бүртгэлийн ерөнхий сүлжээ нь Мэдээлэл холбоо сүлжээ ТӨК-ын сүлжээгээр хангагдаж ажиллагаа бүрэн хэвийн ажиллаж байна.

Сүхбаатар аймаг эрчим хүчний эх үүсвэрийн хувьд төвийн бүсийн эрчим хүч Багануур дүүргээс болон Дорнод бүсийн эрчим хүч ТӨК Дорнод аймгаас харъяалалтай байдаг бөгөөд өдөр бүр 2-3 удаа тог тасарч 13 сумын шилэн кабел болон тоног төхөөрөмж байнга шатаж байдаг. 2025 онд Сүхбаатар сумын рүүтер гэмтэж шатсаныг шинээр сольж гэмтэлийг зассан.

Сүхбаатар аймгийн Улсын бүртгэлийн хэлтсийн байранд 24/7 цахим үйлчилгээний төвийг 2024.02.06 өдөр нээж иргэдэд цагийн хязгаарлалтгүйгээр улсын бүртгэлийн үйлчилгээг үзүүлэх боломжтой болгосон. Хэвийн үйл ажиллагааг ханган ажиллаж байна

Зураг 3. 24/7 үйлчилгээний хэсэг

Улсын бүртгэлийн үйлчилгээг иргэдэд ойртуулах, цахим үйлчилгээг нэмэгдүүлэх зорилтын хүрээнд гадаад паспорт захиалах 24/7 цахим машиныг Сүхбаатар аймгийн хэлтсийн байранд 2024.10.25 өдөр байршуулан хэвийн үйл ажиллагааг ханган ажиллаж байна.